

43. 216
A. 50.

DISPUTATIO PHILOSOPHICA,

De

INFANTIBUS SUP-
POSITITIS,

Quam,

Τῆς ὑπερόχης Θεῶν συνεργασίᾳ,

Et Ampl. Facult. Phil. in Regia & illustri
Finnorum Academia, consentiente,

P R Æ S I D E,

Amplissimo & Præclarissimo,

DN. M. PETRO HAHN,
Naturalis scientiæ Professore Ord.
celeberrimo, Mæcenate & Præceptore suo æ-
terna animi observantia devenerando.

*Placide ἠδικοεινῶς φιλοσοφῶντων κείσοι ἔρι-
θλοῦ ἐξαμίνι, ἧν ἂν παρ' ἐστ' ἡμῶν, (submitte*

HEMMINGIUS M. MONTELIUS,

Wex: Smol: Reg. Stip.

Ad diem 24. Maji, Anni τῆς παρενεσθολίας
nonagesimi supra millesimū & sexcentessimū,

In Audit. Maximo, horis ab 8va matutinis.

ΑΒΟΛ, Impr. apud JOH. WALLIUM. A.T.

SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS fidelissimis,
Amplitudine, Nobilitate & Justitia maxi-
mè inclytis,

DN. ERICO FALANDRO,
Regii Judicii, quod Aboæ est Assessori con-
sultissimo & gravissimo, Domino meo gra-
tiosissimo.

DN. HANS BERGMAN/
Dn. de Berg/ Wahretorp/ &c. in Sönnervo
Judici territoriali æqvissimo, Patrono &
Promotori submisse colendo.

Nec non Dignitate, honoribus, meritis, pru-
dentia & eruditione laudatissimis,

DN. M. NICOLAO LUNDBERG/
Præposito in Norwidinge Hård/ & Pastori
in Tölg meritissimo, Mæcenati & Evergetæ
obsequiosis officiis maxime colendo.

DN. MARCO HEMMINGIO,
in Berg Pastori meritissimo, Patri charissimo,
quovis filiali cultu æternum suspiciendo.

DN. PETRO HEMMINGIO,
Scholæ Wex: supremo Collegæ dextrissimo,
Patruo perquam officiose colendo.

DN. ASSAR RDMAN/ per Dynastias
Eronoborgs & Calmaria Geometra perindu-
strio, Evergetæ nunquam non honorando.

DN. JONÆ MONTELINO, in Berg Ecclesia-
stæ vigilantissimo, fautori probatissimo,
Salutem, Felicitatem & Annos!

Habetis heic, Patroni Dominique
maxime colendi, meas quales-
cunque ex Musarum Charitumq;
gaxis depromptas, primitias, quas, nullo scri-
pturiendi pruritu, nullo temerario impetu,
nulla vana fiducia, multo minus inprociac
ubertate inductus: sed saltem ingenioi mei
non tam perficiendi, quam explorandi causa,
in lucem mittere decrevi. Ut autem hisce
pagellis lumen, quod ex se ipsis non habent,
nomnibus Vestris fœnerarer, easq; deinde an-
te pedes Vestros deponerem; jussit inprimis
perpetuus meus Vobis inserviendi & obsequen-
di animus; incitavit quoque singularis Vē-
stra in me animi promptitudo, incredibilis be-
nevolentia & favor summus; expostularunt-
que demum, suo quasi jure, cum ampla, tum
præclara Vestra in me sæpius collata merita
& beneficia. Quidam enim Vestrum me in-
formationibus venustatis succo affatim deli-
butis imbuiſtis, quidam admonitionibus salu-
taribus, suadelis mellifluis & methodico stu-
diorum regimine informatum plurimum
adjuvisti, quidam studiorum subsidis sub-
mini-

ministrastis, & sic omnes me benignitatis
& favoris Vestre radiis perfusum voluistis,
meisque studiis favonio faventia adspirastis.
Tibi vero, dulcissime Parens, vitam &
quicquid habeo, aeternum sine ulla remunera-
tionis spe, debeo. Accipite igitur, Mæ-
cenates ac Domini reverenter colendi,
hoc levidense & minimi pretii (si animus
non respiciatur datoris) munus, non velut
ἀντίδωρον Vestrorum in me meritorium; sed
in perpetuae observantiae meae tesseram, gra-
tisque animi symbolum & argumentum,
ne necesse sit, Vos, ingentium benignitatis
Vestree & favoris meritorum in me collato-
rum, dum omni eorum fructu carere co-
gamini, planè peniteat, ac me, velut a-
gricola agros bene à se cultos, quando nul-
lam messem referunt, relinquatis. Hoc si
perspicere, Vobis publicis gravissimisque ne-
gotiis occupatis non vacuerit, saltem fa-
venti nutu suscipiatis, placido vultu accipia-
tis, & benigna fronte aspiciatis, submisse &
officiose oro & obtestor. Huic enim si fa-
veatis, gaudebo; hoc si faventes foveatis,

gaudens laudabo ; si fauentes foventisque
protegatis , gaudens laudansque predicare
non desistam. Et si aliquando gnariorum
mea Muse limatius aliquod efficere valeant,
operam libenter spondeam. De cetero Py-
lios dies , Nestoris annos , Priami tempo-
ra , eaque felicissima Vobis Vestrisque cer-
nui precor , & pio voveo zelo , qui sum
maneoque , dum spiritus hos regit artus

Vestrarum Amplitudinum
& Dignitatum

humilimus & officio-
fissimus

H. MONTELIUS,
Auct. & Resp.

Ad Pereximium Studiosum

DN. HEMMINGIUM MONTELIUM,

Smol.

Ὁμοχώριον,

De INFANTIBUS SUPPOSITIIS feliciter
disputantem,

Πεντάστιχον:

Splendida primævi spernens habita-
cula Regni,

De monte hic præceps truditur aëreo,
Tartarei portat claves & claustra ba-
rathri,

Nigrantisq; orci janitor hęc recubat,
Cladibus intentus variis, quem lusus
& astus

Mirificè oblectant! Pernicies ho-
minum!

Quòd Sathanas gnatos supponat nempè
dolosus,

Ancipiti vulgus lance docet, spurios.
Hoc dirimit dubium sophiæ genuinus
Alumnus,

MONTELIUS Pindi culmina summa
petens.

L. M^g.

ELIAS Ξil: Ξandz/
Med, Doct. & Prof.

*Christe juva, sancto meo flamine cœpta secūda!
Sic opus in laudem desinat omne Tuam.*

SECTIO PRIMA.

*Existentiã Infantium supposititiorum astru-
ens & ὀνομασιολογίαν exhibens.*

§. I.

Quoniam iis, qui rem aliquam
considerandam, cum primis
talem, quæ circa quæstio-
nem τὸ ὄτι dubium patitur,
aggrediuntur, usu venit, idem, pro fa-
ciliori & feliciori ad tractationem adi-
tu, tollere: Idem nobis faciendum ar-
bitramur: idq; haud sine ratione, cum
enim ὁ βίος βραχυς, ἡ δὲ τέχνη μακρὰ, ut
inquit Hippocrates, nihil ergo futilius
aut ineptius, quam in re minus existen-
ti disquirenda vitam consumere, præ-
fertim cum ista, quæ majoris mundi
ambitu concluduntur, in elementorum
regno oculis coggeruntur, in interiori
globi terraquæ structura inveniuntur;
in pulchra exteriori facie offeruntur,
ne dicam, quæ in tota rerum naturâ

dantur, nullus unquam exacte mirari, ne dum rimari, possit vel potuerit. Adeo ut in tanta tamq̄ profunda rerum ubertate, non opus sit, quamvis sagacissimo & acutissimo, aliquid, cui ingenii tentamina immergat, vel quod rationis judiciis subiiciat, comminisci. Dari autem infantes supposititios, quibus malignus spiritus, quem nec calliditas, nec fraus, nec dira potentia deficit, miseros mortales illudit, decipit, fallit, rerum magistra quotidiana experientia clare edocet. Et quamvis sufficeret, si solum ad illam provocarem, ne tamen quis existimet, nos historiarum prorsus destitutos testimoniis, quandam fide dignam, ex Colloq. Mens. B. Megalandri, latino idiomate in hunc ferme modum relatam, subnectere placet: Ante octo annos Cambionem quendam duodecim annorum vidi & contrēctavi, hic oculis & omnibus sensibus præditus erat, adeo ut haud pauci eum verum hominem esse sibi persuaserint: ast semper domi de-

ses se,

ses sedens tantum cibi, quantum quatuor areatoribus sufficeret, canum more deglutivit & devoravit, excrementa solvit, aliasq; hominis actiones edidit. Dum aliquid aduersi in domo accideret, lætus magnum sustulit cachinum; contra vero si quid secundi eveniret, haud exiguum cepit dolorem & misere contristatus est. Plura exempla tum ex eodem, tum ex aliis non levibus auctoribus afferre equidem possemus, sed *ἐνώνυμον εἰς δίκην γεία ἔπεα διαρκέσει.*

§. II.

Ὄνομά ἐστι ὄργανον διδασκαλικόν καὶ διακρηπτικὸν τῆς ἐσίας, ὡς περ κήρυξ ἢ φάσμα. Dicit alicubi insignis Atheniensium philolophus Plato. Et cum nemo non τῆς ὀνομαθεσίας errorem, erroribus aliis viam solere pandere, πολυσχημίας lectorem conturbare, & ἰσοδυναμίας sæpe numero fallere, confiteri necessum habeat; contra vero profundio-rem cuiusq; rei evolutionem, ab ipsius vocis originatione, veritati viam aperienti, pro-

ficisci, omnibus, quibus rectæ rationis facultas in transversum non est rapta, innotuit. Quapropter confirmata sic breviter in superiori paragrapho Infant: Suppositiorū existentia, nunc, ne legis bonæ methodi transgressioni obnoxii fiamus, profundamq; errorum sylvam ingrediamur, enodationem nominis aggrediamur. Quam tamen magno verborum apparatu producere super sedemus, cum voces quæ huic dissertationi nostræ nomen dedere cuivis inquirenti viam suam ultro pandant. Vocabulum *infans* natales suos ducit à præpositione *in* & à verbo *fari*, quasi sit is, cui sermo est denegatus, vel qui fari aut loqui non potest. In Compositione enim gaudet Latinorum *in* ut plurimum eadem significatione ac Græcorum α ἰσαηλικόν vel ἀρηλικόν. Quantum attinet ad vocem ἴξ *supposititii*, nemo est qui non novit promanare eam à verbo *suppono*, quod interdum idem est ac *fallum pro vero vel loco veripono*, juxta illud Terentii in Eun. Act.

5. sc: 3. *Referam illi sacrilego gratiam, qui hunc supposuit nobis.* Et Cornelii in vita Datamis cap. 9. *At insidiatores, postquam in eum locum agmen pervenit, decepti ordine atq; vestitu, in eum faciunt impetum, qui suppositus erat.*

§. III.

Homonymia vero majus faceffit negotium, quoniam hæ voces sint ἐκ τῶν πολλὰ κῶς λεγομένων, & dubiis sententiarum fluctibus agitentur. Considerabimus itaq; imprimis *terminium incomplexum, infans*, cujus varias in apricum dabimus significationes, sumitur autem (α) pro *homine indocto*, vel eo, qui pro se dicere non potest, sic Cic. *nihil Lentulo infantius.* Et: *ipsum Scipionem accepimus non infantem fuisse.* (β) pro *insipiente & stolido*, Cic. (γ) pro *parvo*, ut: *infans boletus.* plin. (δ) pro *recenti*, ut *Casus infans.* Virg. (ε) & magis proprie pro *execrabili, nefando, inaudito.* (ς) pro *factu sive brutorum sive hominum.* Et demum (ζ) pro *homine primæ ætatis*, vel pro eo, quod assimilatur tali homini, ut heic

loci. Quod vero *terminum complexum*, *Infans suppositivus* concernit, tum sumitur vel γενικῶς seu in *sensu latiori*, pro quolibet *suppositio infante*, & sic vero homini etiam tribui potest; vel εἰδικῶς & quidem in *sensu famosiori*, pro eo tantum *fatu*, quem *summus artifex Diabolus* producit & supponit. Et hunc posteriorem nos hac vice venamur. Exigente sic connexionione ordinis, pervenimus jam ad *voces æquipollentes*, quæ variæ sunt, dicuntur enim alias apud Latinos: *Subditivii liberi*, *Cambiones* ab antiquorum *cambio*, hoc est: *muto*, à *vagitu* illorum fere continuo *vagiones* etiam appellari siveverunt. Græcis dicuntur νήπιοι ὑπόβλητοι, ὑποβολίμαιοι, ἀπὸ τῆς ὑπβάλλειν, *subjicere*, *subornare*. Germani, Sveci & Finnonestalia etiam illis nomina tribuunt, quæ partim ad *suppositionem*, partim ad *attributa* illorum alludunt.

SECTIO SECUNDA.

*Infant: suppositiviorū continens Descriptionem,
& delineans causas.*

§. I.

Nunc harum dubitationum nubeculis aliquo modo difiectis, & ea, quæ ad Infant. Supposititiorum naturam illustrandam pertinent tractare pergamus. Sed ne navim prora carentem fluctibus commifisse videamur, operæ pretium ducimus, si ab ipsa definitione ordiamur, *Omnis enim que à ratione suscipitur de re aliqua institutio, debet à definitione proficisci, ut intelligatur quid sit id, de quo disputetur.* Egregie monet vir ille prudentia & eloquentiâ inter Romanos sine controversia princeps Cicero lib: i. offic. Ast cum intellectum tenebris obscuratum, accuratiori difficilimæ hujus materiei scrutationi obicemponentem habeamus, adeo, ut vas vitreum instar vulpeculæ à Ciconia elusæ lambamus, pultemq; haud attingamus, *Comprehensivam, quidditativam & distinctam* substratæ materiei cognitionem dans definitio à nobis non est expectanda, præsertim cum natura etiam ipsius rei repugnet; sed saltem *appre-*

hensivam, quidditatis & confusam, quæ a-
lias imperfecta seu descriptio audit.
 Eamq; talem apponimus: *Infantes sup-*
positivi sunt fœtus, figuram hominis repre-
sentantes, à Diabolo in sagarum utero ex
sanguine vel aliâ materiâ efformati atque
producti, & loco verorum Infantium supposi-
ti, quos ipse præsentia sua movet ac dirigit,
ad illudendum hominibus. In quâ eos esse
fœtus statuimus, quo *conceptum conven-*
nientia, in quavis descriptione princi-
 pali, ad monitum Logicorum, adhi-
 bendum, expressum volumus; habere
 autem fœtus se ad illos tanquam *essen-*
tiale latius quid, exinde liquido constat,
 quod non solum hominibus, verum e-
 tiam bestiis & plantis tribuatur, ad o-
 mnia fere quæ nascuntur transferatur,
 & in quæstione quid prædicetur. Sic
 apud Plinium: *Auferre fœtum uberibus,*
 legimus. Poëtarum Coryphæum,
 Virgilium etiam in libris Georg. Ter-
 ræ & arboribus illud vocabulum tribu-
 isse, non semel deprehendimus. Hunc
 denique conceptum suo definito *proxi-*

me latiore esse, cum nullus alius inter hoc & illum dari possit, patet. Hæc de *conceptu latiori seu convenientia* dicta sunt, sequitur *conceptus strictior*, qui alias *disconvenientia seu distinctionis* audire solet, isq; à causis desumend⁹, quævis enim definitio est vel essentialis, vel accidentalis, vel etiam causalis: Teste Maxime Reverendo Dn. Doctore Jacobo Flachsenio in collegio Logico pag. 598.

§. II.

Causas esse numero quatuor, dudum citra pulveris jactum in Scholis Philosophorum evictum ac comprobatum est, Infantibusq; supposititis eas omnes, prout ex descriptione modo allata colligere est, & infra, bono cum Deo, plenius & fusi⁹ dispalescet, competere, nulli dubitamus. Et cum, quicquid est, ab aliquo producente ceu *Efficiente* dependeat, idcirco de eo primo erimus solliciti, persuasum habentes diabolicum hunc foetum suscipi, dum Satanus spurcissimus ille spiritus, ut astutia à primordio rerum plenus, ita potentia vali-

dus, cum Lamiis & sagis suis libidino-
 sissimis in corpore assumptio congrega-
 diatur. In corpore, dico, assumptio,
 quoniam ipse αὐλῶ καὶ ἀσώματος rem
 veneream exercere non potest, nam:

*Tangere vel tangi nisi corpus nulla po-
 test res,*

Ideo sibi visibile & palpabile quoddam
 corpus, ex quatuor Elementorum ato-
 mis congregatis & condensatis, confi-
 cit, illud ὡρασιακῶς sibi adunitum
 movet & dirigit, & in illud semen a-
 liunde collectum, ad perpetrandas fa-
 cinorum suorum abominaciones, vel
 emittit vel excipit. Si illud incubus vo-
 catur, de quo nobis in præsentī sermo
 est, si hoc succubus vel potius succu-
 ba. Non raro etiam absq̄ suffurato se-
 mine congregitur & sagarum uterum
 inflat, ut nihil dicam de congressu phan-
 tastico, quem nos etiam ambabus con-
 cedimus manibus. Constituimus au-
 tem illum horum Cambionum aucto-
 rem triplici modo (α) Ratione μορφώ-
 σεως seu formationis, illos enim in matri-
 ce la-

ce Lamiarum format & ad similitudinem hominis, infantis figurat. (β) Ratione γενέσεως seu *productionis*, nam eos ex claustris Sagarum extrahit, & in lucem producit (γ) Ratione ὑποβολῆς seu *suppositionis*, postquam enim matribus veros suos suffuratus est Infantes, hos in locum illorum reponit. Verum enim vero ex hisce dispalescit, nos, Dæmonem non ut *causam solitariam*, sed *sociam* hos fætus producere, asserere. Saga enim turpiter turpem & nefandam cum illo rem exercendo, aptamq; corpori elaborando materiam suppeditando, ad hoc effectum etiam concurrit.

§. III.

Corpus esse & sine materia esse, mutua sese tollunt interneccione, quapropter causæ efficienti jam laconicè expositæ succedit *materialis*, quam, non commistum esse semen Dæmonis & Saggæ, ut utriusque parentis in veri hominis generatione, adstruimus, cum Dæmoni ut corpus mistum, ita etiam sanguinem & ex illo generatum semen

com-

competere, ἀσύντατον est statuerē. Assumptitium corpus per quod cum suis mancipiis congregitur, omni vitā propriē sic dictā caret, nam formarum substantialium productio est Diabolo ἐκ τῶν ἀδυσάτων, secundum Pneumaticos. Hinc ergo apparet, quod solum accidentalitēr, hoc est: secundum varietatem & densitatem, ab aëre & ceteris elementis differat, & sic concludimus, si non vita, utique nec vitalibus operationibus, inter quas semen producere, gaudeat. Et quamvis omnis fastus ac superbiæ princeps satanas execranda cacozelia Deum creatorem semper in omnibus æmulari studeat, ex nulla tamen præexistente materia, hunc fœtum producere, ipsi impossibile est, cum entis positivi ex nihilo productio infinitam requirat virtutem, *Et nullum finitum sit capax infiniti*, juxta Metaphysicorum canonem. Sed est vel semen & sanguis Sagarum, ad quam sententiam accedens pollicem nobis premit clariss. Sperlingius in Instit. p. m. 339. vel semen

men quod à pollutionibus salacium hominum suffuratur, & in naturalia Sagarum transfundit, quam opinionem approbare videtur Henricus Scheurl in sua Epitome Theol. naturalis. Materia *in qua* est uterus Sagarum, ubi hic fœtus elaboratur, ejus lineamenta formantur & ad similitudinem veri hominis infantis figurantur. Materiam *circa quam* geminam præcipue esse, cuius obvium est, versatur enim partim circa veneficam quasi suam matrem, in cujus matrice elaboratus est; partim circa alios homines, quibus veri infantes & genuina proles sublata est, & hæc in locum allata & reposita.

§. IV.

Secundum internum principium, se, ut in corporibus aliis, ita & in hoc ad modum Reginæ habens, *forma* appellatur, quam dum levi penicillo adumbrire animus sit; omnes inprimis de ea falsas opiniones præcidemus, & deinde manu maxime concisa veram arripimus. Non enim (a) in illorum castra de-

descendimus, quorum animus hujus sententiæ persuasione occupatus est, quod scilicet semen illud surreptitium sit animatum. Quamvis enim hæc sententia primo intuitu à veritate haud multum abhorrere videatur, tamen si accuratori mentis indagine rem scrutemur, eam valde erroneam & absurdã esse reperimus. Nam constat inter omnes Physicos generationem fieri in instanti, eo iplo momento, quo semen à mare excernitur & cum muliebri commiscetur, quam primum vero extranaturalia sua pervenit receptacula, etiamsi vel levissima intercedat mora, vim prolificam non retinet, virtutem πλαστικὴν amittit & mortuum fit. Deinde si esset fecundum, inesset ipsi vel *anima tota*, vel *pars anime*, quodcunque velint jam statuere ab insigni absurditate non est immune; prius affirmare non possunt, cum forma hæc specifica in, cum & mediante semine utriusque parentis traducatur, sicut à duabus facibus una accedi-

cenditur. Posterius si statuant, tum animam contra omnium spirituum naturam esse *μειστόν* quid, hinc *ἔνυλον*, omnis enim divisio à materia oritur, & sic tandem corruptibile quid, nam omne materiatum est corruptioni obnoxium, confirmare necessum habent. Nec (β) tam perfractæ mentis sumus ut idem cum iis cornu inflemus, qui Angelos cum bonos, tum malos animas producere posse ajunt; quia animæ, cum sint formæ, non prouducuntur, sed com-
 producantur, teste Scheib. Met. l. 2. c. 4. unde si Angeli generarent animas, generarent etiã animata, adeoq; homines, quod sibi persvadeat is, qui cucurbitam pro cerebro habet. Non enim moramur objectionem illam: *Quicquid potest virtus inferior, id potest etiam virtus superior*, cum paratam habeamus limitationem scil: intra virtutis ejus objecti latitudinem, alias non. sic musca muscam generare potest, homo tamen, etsi sit virtutis longe superioris, muscam producere nequit. Nec (γ) alicujus caput
 sic

sic καλοκύθην quærere existimo, ut folius Sagæ semen fæcundum esse putet, ea enim sententia nec tanta luce radiata, nec tanto rationum pondere corroborata vivit, ut refutatione digna excipiatur.

§. V.

Ex ea, quæ jam dicta sunt, formam horum fætuum *Internam seu essentialem*, animam rationis participem non esse, facile patet, eosq; nullam formam propriè & physicè sic dictam participare posse elucet, cum illa, ut omni, ita & soli corpori naturali competit. Relinquitur ergo, quod ipse Cacodæmon, illos pro arbitrio suo movens, per illos actiones humanas edens, omniaq; quæ illi præstare videntur, variis artibus & dolis, fraudibus & machinis, præstans, heic formæ vicem subeat. Qui non tanquam incompletum quid, una cum materia corporum horum essentiam ingreditur, ut *forma informans*; sed tanquam *assistens* extra essentiam manendo, operationes eorum, ut auriga currum

rum & nauta navim dirigit, plane eodem modo ac corpus assumptum illud, per quod cum mancipiis suis, dum Diabolicus hic fœtus suscipitur, congregitur, quâ de re supra hujus sectionis paragrapho II. Forma eorum *externa* est partim *absoluta* talis, figura scil: illa, qua apparent, quæ humanam repræsentat imaginem, at insigni deformitate non carentem, quam præprimis monstruosum caput tantæ magnitudinis, ut interdum hominis adulti exsuperet, parit. Partim *respectiva*, quæ illos in esse suo respectivo constituit, eaque est ipsa à Diabolo, astutia callidissimo, artibus promptissimo & machinis refertissimo, loco verorum infantium suppositio.

§. VI.

Audivimus in superiori paragrapho, Diabolum ut formam operationes horum Cambionum dirigere, non itaq; male nos facere autumamus, si heic loci, *ὡς ἐν παροίᾳ*, ingenii nostri tenuioris tentamina paulo altius ipsorum indoli immergentes recenseamus operationes

istas, quæ in sequentibus attributis eorum oppidò conspiciuntur, ut sunt. :
 1. *Gulositas insignis*, quam, non solùm quantitate, sed etiam festinatione, ut ex *αὐτοψία* B. Lutheri, in ipso ferè limine hujus dissertatiunculæ percepimus, committunt. Sperlingius dicit pro Infante uno sæpè vix quinque mulierum ubera sufficere. Verum enim vero manducatio hæc non potest esse vera & propriè sic dicta, quæ per *χύλωση, ἀιμάτωσιν καὶ ἐμοίωσιν* fit, per facultates & actus vegetantis animæ, quâ illi omninò destituntur, exercetur : sed impropria & apparens saltem, in trajectione videlicet cibi per os in stomachum aliamve corporis partem, consistens. Quærenti vero quid tandem fit de cibo hoc ? responsum damus tale : quod consumatur & redigatur in præjacentem materiam elementarem, sicuti radius solis humorem aquæ, virtute potestatis cœlestis consumit. 2. *Vagitus fere continuus, & clamor interdum Stentoreus*, nocturnis enim diur-

diurnisque vagitibus aures miserorum parentum, quorum legitimæ prolis loco sunt positi, replent. Adversa, quæ accidunt magno lætoq; clamore excipiunt, ut mox dicetur. 3. *Deformitas haud exigua*, cum in aliis membris, tum præcipue in monstroso capite, ut superius indigitavimus, conspicua. 4. *Accretio nulla*, nam cum ad actus vitales exercendos, per naturam est improportionatus Diabolus, utique nec in hoc corpore, quod nihil ad ejus actus cooperatur, sed est merè *παραφύσιον*, illas exercere quivit. Accretio autem illa, si quæ interdum apparere solet, non est Physica augmentatio, sed successiva corporis ejus formatio. 5. *Loquendi difficultas*, aut enim nullum ex ore illorum excidit verbum, aut paucula valde mutilata exprimunt & proferunt. Et 6. *Παρασκευασίως facilitas*, cum enim impiè vivatur, peccata committantur, vel alias minus ex sententia res quædam gerantur & aliquid adversi accidat, *παραφύσιον* magnum clamorem & cachinnum tollunt. Contra

vero, si pietati seruiatur, vel ex voto aliquid secundi eveniat, haud exiguum capiunt dolorem & contristantur, prout Historiæ demonstrant & experientia probat. Hæc sunt attributa eorum præcipua, quibus facilimè à veris & genuinis infantibus dignoscuntur.

§. VII.

Dum, imponentibus nobis ordine naturæ & necessitate, postulante etiam connexionis ratione, ad ultimam causam *finalem* scilicet explicandam dilabamur, non possumus non fateri, si unquam alibi, in hisce *μυετατεχνίτις* Diaboli technas & dolos, præstigias & fraudes nobis ante oculos obversari. Quæ omnia illum temerario quodam impetu & inconsulte machinari, nemo, nisi intra gravem reprehensionis aleam constitutus, dixerit, *ἐνεκα γὰρ τινὸς αἰεὶ πρᾶτται, ὅγῃ νῦν ἔχων*, loquitur Philosophorum phosphorus Arist: lib. 2. Metaph. cap. 2. Quin potius Dei hominumque perduellis factus, contra Deum horribili odio fremit, nihil in generis hu-

humani perniciem quod cedere queat non tentat, & nihil, ut, quod proprium ejus est in quarto modo, *homines decipiat*, inexpertum omittit. Decipit autem non solum Sagas & Latinas, eo quod turpiter cum iis congregiatur, monstruosum ejusmodi partum ex iis suscipiat, & ita, ut nisi resipiscant ad æternum præcipitentur exitium, circumveniat. Hostis enim, ut validissimus, ita astutissimus est, & in quæ peccata miseras illicit, de iis ipse illas accusat, videlicet quod generi humano felicitatem invidet, quod misericordiæ Divinæ fores, quas sibi præclusas esse scit, nobis patere videat. Quin imo, permittente sic summo Numine, piis etiam hominibus, quorum genuinam prolem aufert, quibus suam adulterinam substituit, illudit. Quod fit dum hæcce *τέρας*, illos, sua deformitate & horrendis gestibus, conterreant, illorum aures continuis vagitibus impleant, illi vero hisce, ut genuinis suis partibus, oscula figant dulcissima, hæc am-

plectantur, & non sine gemitibus & lacrymis ut integritati restituantur solliciti sint. Et quamvis tales Diaboli actiones permittat Deus, five potius toleret, vel ad justorum tentationem, vel ad peccatorum punitionem, sunt enim Dæmones ministri Justitiæ Divinæ; eas tamen, siquidem malæ sint, non vult, nam malum consistit formaliter in inordinatione ad voluntatem divinam, quapropter id, nec per se nec per accidens velle potest, ut loquuntur Pneumatici. Porro, licet immediate cum omnibus causarum secundarum actionibus concurrat, ad malas tamen id facit saltem *concurſu generali*, totam naturam agentem sustentando, motum five potentiam agendi largiendo, nunquam tamen *speciali*, multo minus *singulari*, ut prolixè & subtiliter differit Excellentissimus Professor Wanochius in suis Disquisit. Pract. pag: 499. & seqq.

SECTIO TERTIA.

Ἐρωτήματα nonnulla selectiora circa hanc materiam occurrentia enodans.

Nominis evolutionem simplici filo adumbravimus, quantum ingenio adsequi licuit, & quanta maxima nobis adhuc obtigit fide, ipsam etiam πραγματολογία^ν lustravimus, placet jam in ultimâ hac sectione breviter, brevitatem juxta propositam, unam alteramve quæstiunculam, pro nostro talento explicare ac enodare.

QVÆST. I.

An Infantes supposititii Monstrorum nomine insigniri queant? Resp.

Ut datæ quæstionis sensus tanto clarior fiat, nosq; eo expeditius in ejus decisione queamus progredi, varias *Monstri* significationes, cum isterminus sit πολύσημο^ν, imprimis indicare operæ pretium esse existimamus. Sumitur autem *vel* pro quovis non communi ac vulgari, sed raro ac insolito, unde monstradicere, narrare, nuntiare. Sic Cardano viri profundæ eruditionis mon-

stra dicuntur. *Vel* pro errato mechanici, seu artis cujusdam illiberalis periti, sic monstrum pingere dicitur pictor, cum à recta artis orbita declinat, *Vel* tandem pro naturali effecto insigni & enormi deformitati obnoxio. Et cum in prioribus *καταχρηστικῶς* & valde improprie usurpetur hæc vox, in hac ultima acceptio-
ne, secundum rigorem physicum, nos eam intelligimus, sicque quæstionem negare quin possumus nihil impedit. Nam quotiens natura ab ordinario generationis modo declinet, totiens quoque monstra producit, & sic omne monstrum quamvis à natura deficiente & aberrante sit productum, ab ea tamen intenditur, si non *πρώτως* tamen *δευτέρως*, estque ejus effectum & opus. Hi vero personati Diaboli, hæc Satanæ ludibria, cum non sint naturæ ἔργα, inter ejusdem non possunt recenseri *παράργα*. Improprie vero, per vulgarem loquendi modum & juxta primam τῆς monstri significationem, quin sic appellari possunt non inficiamur.

QVÆST. II.

Quid requiritur ut spiritus assumere corpus dicatur? Resp.

Siquidem corporum assumptionum nomine cambiones jure meritoque insigniuntur, Diabolusque in corpore assumptio, dum illi suscipiantur, cum vetulis suis libidinosissimis turpiter congregitur, num hæc quæstio heic commode tractetur, in dubium vocari haud posse nobis persuasum habemus. Ad inveniendum vero statum ejus, fundamenti loco præsupponimus distinctionem inter *Assumptionem corporis* quæ fit (α) ἠσσιωδῶς, *essentialiter*, quomodo anima resumit corpus in resurrectione; aut cum spiritus completi formæ informativæ non sint, repugnat ut corpora hoc modo assumant, & iis per informativam unionem uniantur. (β) ὑποστατικῶς, *per unionem hypostaticam*, prout persona τῆς λόγου assumpsit corpus; talis unio ex communi Theologorum consensu, creaturis est impossibilis. Et (γ) ἀσσιωδῶς & συμβεβηκότως, *per unionem accidentalem*,

& sic angeli, five boni five mali assumunt corpora in quibus apparent. Hæc autem unio iterum duobus fieri modis potest, 1. ut intelligentia tantum sit in corpore, aut in eo aliquid agat, sicut cum Dæmones sint in obsessis & in iis loquantur. 2. ut non tantum in aliquo existat Corpore realiter, sed eo quoque ad apparitionem utatur, Talis est hujus loci propria. Iam paucissimis ad quæstionem: Ut spiritus hoc modo dicatur assumere corpus, vel ad hanc unionem accidentalem tria omnino requiruntur: (α) ut spiritus substantialiter existat in corpore assumpto. (β) ut existat in illo sicut motor in mobili. (γ) ut per illud tanquam instrumentum personam suam repræsentet & operationes vitales (in sensu pneumatiko tamen non physico, seu improprie non proprie sic dictas) exercent. Ratio est, quia his conditionibus positis omnes intelligunt vere apparere spiritum, illis vero deficientibus nemo id intelligit.

QVÆST. III. & ultima.

Quid fit de Infantibus illis, quos Satanas suffuratur, quorumque in locum suos supponit? Resp.

Non mirum, quod extricandæ hujus quæstionis difficultas magna sit, cum à sensu, quo ceu ductore & doctore, omnium ferme eorum, quæ scimus, notitiam haurimus, multum sit remota, humanaque (ut vere Scaliger) in rebus à sensu remotis lingua balbutiat & ratio hæsitet. Ast, quod nos arctioris, qui sumus ingenii, illimatæque eruditionis, eo rapuit confidentia, ut quæstionis hujus difficultatum sentibus irretitæ scrutiniò animum involvere nostrum non dubitemus nec vereamur, spero omnem nos præsumptionis protinus effugituros suspicionem, dum æquis causæ æstimatoribus constiterit: præsumpsisse nobis neutiqvam, satis eidem enodandæ nos pares esse, præsertim cum apud neminem, cujus vestigiis insistere possumus, eam tractari vidimus; sed leviter duntaxat eam libare, nostramque candidam

men-

mentem brevissimis hisce sequentibus aperire. Testantur historiæ, experientia probat, Diabolum spurcissimum illum spiritum quosdam Infantium surreptitiorum, permittente sic divina Majestate & Justitia, parentibus suis non reddere, quosdam vero, jubente & dirigente sic eadem, illis restituere. Illos enecatos ministris & mancipiis suis, utpote Magis, Sagis & Lamiis excoquendos comburendosve ad varios usus, variaque opera magica (quæ omnia heic enumerare non videmus è re esse,) concedit, quod per plurimæ Sagæ pœnitentiam agentes, & ad supplicium & mortem ductæ confessæ sunt. Huc pertinent etiam illi versus Nafonis:

*Noctè volant, puerosq; petunt nutricis egentes,
Et vitiant cunis corpora rapta suis:*

Carpere dicuntur lactentia corpora rostris,

Et plenum poto sanguine guttur habent.

Hos vero probabile est ipsi malè tractare licitum & concessum non esse, cum eos integros & incolumes, adulterinis tandem ablatis, suis restituit parentibus.

CLAUSULA.

Heic, Candide docteq; Lector, calamum retrahimus & disputatiunculam hanc ad exodium deducimus, quamvis, ut specimen hoc quaecumq; cogitationum nostrarum latius expandi debuisset, constituimus; partim enim summa librorum inopia, partim valetudinis hoc tempore tenuitas, ut sic coarctaretur, imposuerunt. Si ergo quid in his, quæ de abstrusissima hac materia allata sunt, frigidè concepta & minus limata, imo verius in chartam conjecta, quam arte elaborataprehenderis, ea, præter humanam imbecillitatem, iisdem adscribas causis, nosq; grato favore prosequaris, debita deeneratione & modestia contendimus, quo nostra Te accedunt non minus vota quam officia. Livorem vero invidodente nos carpentem, siquidem sinistra in lucem eum extulit natura, corde durato ferimus, & quasi canum latratus contemnimus.

*Hic Finis cepto, Triadi sit gloria Sacrae,
Quod mentem nostram rexerit & calamum.*

COROLLARIA PHYSICA.

1. *Materia stellarum est lux primigenia.*
2. *Stella recte dicuntur corpora respective simplicia.*
3. *Hinc, qui nescit distingvere inter simplex & mixtum corpus, ille prodit suam ignorantiam in doctrina mixtionis.*
4. *Cometarum materiã Deo non homini nota est.*
5. *Materia fulminis in qua sunt effluvia sulfurea nitrosis permista.*
6. *Respirando non solus attrahitur aer.*
7. *Calor non est proprie in aqua calida.*
8. *Terra cum montibus ab initio creationis fuit producta.*
9. *ἀντιπερίστασις non datur.*
10. *Anima realiter à suis differt facultatibus, & illa etiam inter se.*
11. *Mundus non est species corporis, sed omnium specierum compages.*
12. *Mundus senio non deficit.*

Ornatissimo Juveni

DN. HEMMINGIO MONTELIO,
Optimarum artium cultori indefesso,
amico singulariter dilecto de in-
fantibus supposititiis solerter
docteq; differenti.

Ardua doctrina conscendis culmina sum-
ma,
Dum sistis specimen rarum simul atq;
peritum,
Culta Minerva tuis plaudet conatibus Euge!
Et Pallas tandem tibi præmia reddet opima,
Maeste! tuos animi dotes celebrare per orbem,
Quo tibi surgat honor, vivat tua fama per
ævum,
Astripotens Dominus vasti moderator O-
lympi,
Det facilem cursum, studiorum det tibi metam.

Animo quam verbis prolixiori
sic gratulatur

E. FALANDER,
Junior.

M^Ulis assiduum mos est extollere a-
micum :

Indolis ingenuæ nunc, Castalidumq;
Choriq;

Advenit unus & hic, semper (plaudente Mi-
nerva)

Gymnasis gnavus, doctiq; parentis imago,
Qui impiger & nostras has aonidasq; ada-
mavit.

Nectareum huic at nunc juveniq; parat dare
nomen,

Hoc doctum scriptum, cui plurima virtus & ardor
Condecorandi inerit caput, & fulgenteq; donec
Incedat titulo & donetur laude perenni.

Macte ! Tui studii specimen proferto in a-
pricum,

Temporis hoc curti scriptum Te percelebrabit
Egtegium, proprio quod vis defendere Marte;
Hinc & discedes, adpersus laudibus atq;
Iecirco ex animo tibi gratulor, idq; calenti
Voto, dignetur cæptis Deus addere flatu
Successum sancto, redis & sic gratior hospes
Sint jam fata precor felicia, terque beata,
Etpede felici, hoc iter insimuloptoq; carpas.
Omnia sic fieri, vovet hic jam pectore puro !!!

*Amico suo ut integerrimo ita pre-
batissimo*

SUNO THELIN,
S. R. M. Stipendiarius.

*Natalium & liberalium Studiorum laude
conspicuo Juveni*

DN. HEMMINGIO MONTELIO
Fratri sincerè Dilecto:

Egregium Exemplum, praestas mi Frater a-
mande

*Dum clare monstras, ingenii specimen;
Testatur praesens, jam Dissertatio docta
Quam gnarus fueris, nocte dieq; simul.
Ingenium solers, jam semet spargit in auras,
hinc ornas Nomen; Doctior inde redis.
Gratulor & multum, mibi de commilise tali;
Optans ex animo, digna Βεγβεία feras!*

*In laudes patriæ tu solameng; Parentum
Vivas incolumis, tu valeasq; diu!!!*

Animo gratulabundo festinanter
pauca reliquit

PETRUS J. KOMSTADIUS
S. R. M. Alumnus

Τῷ ἐπὶ λόγοις καὶ ἀρεταῖς εὐδοκίμῳ ἄνδρι
νεανίσκῳ,

Κυρ. ΗΜΜΙΝΓΙΩ Τῷ ΜΟΝΤΗΛΙΩ,
παιδευτῇ μου πολυημιῶ.

Η προκοπή σου ἐν τέχναις ταῖς ἐλευθέροις, δι-
δάσκαλε ἕμιε, ἦν σπερδῆ καὶ κόπω πλῆθ
αὐτῷ

ἀπὸ βριφῶς ἑμαυτοῦ, τὴν ἢ συζήτησίν σου δέ-
κνυσι. Τὴν δὲ ἐξαιρέτην Σε εὐγλωσσονην, ἢ ἐί-
σοι λάμπει, ἐμῆνον πρὸς τῶν συνήθων, ἀλλὰ καὶ
παύλων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τινα χρόνον πεπι-
ράμεν. Ὁ δὲ εὐθύμως ἐν δέομαι, ἵνα ὡς μέ-
χερὲ ἔτως καὶ τὸ λοιπὸν, σοὶ καὶ τοῖς σε πρὸς
αιθέσιον ἐκ τῆς ἐορῆς ὁ Θεὸς εὐλογῆ. ἵνα χρή-
σιμοντῆς παλαιοῦ τὸ μέλος καὶ τῶν ἐπιφανε-
σάτων Σε γενέων χαρὰ γίνῃ! ἔρρωσ!

ὡς ἐυχεται

ἩΝΡΙΚΟΣ ὁ ΚΟΛΙΑΝΔΕΡ.

